

ROOSBROECK, Robert van (Antwerpen 3 november 1898 – Oosterhout 14 mei 1988).

Studeerde aan de stedelijke normaalschool te Antwerpen en werd in 1917 onderwijzer benoemd aan een Antwerpse gemeenteschool. In 1916 was Van Roosbroeck medestichter van het activistische **Vlaamsch Verbond**. In oktober 1918 trad hij nog toe tot de Hoofdraad van **Jeugdgemeente**, een activistische jongerengroep rond **Lode Craeybeckx**. Wegens activisme na de oorlog als onderwijzer ontslagen, hielp hij mee aan de oprichting van de **Frontpartij** in Antwerpen. Hij publiceerde in de partijbladen *De Stormram* en *De Ploeg* en leverde ook kopij voor het blad *Opstanding* van de Vlaamse **Clarté**-groep.

Opnieuw tot onderwijzer benoemd te Hemiksem, behaalde Van Roosbroeck voor de Centrale Examencommissie zijn humanioradiploma en ging in 1923 geschiedenis studeren aan de Leuvense universiteit. In 1930 promoveerde hij tot doctor in de geschiedenis met een studie over het Wonderjaar (1566) te Antwerpen. Hij werd leraar aan de stede-

Openingszitting van de Volksuniversiteit Herman van den Reeck (22 oktober 1939), v.l.n.r.: Robert van Roosbroeck, Jan Timmermans en Cyriel Verschaeve. (AMVC)

lijke normaalscholen te Antwerpen. Van Roosbroeck verzorgde talrijke voordrachten over geschiedenis en internationale politiek voor de Antwerpse Volksuniversiteit Herman van den Reeck. Na zijn promotie trad hij in de raad van bestuur.

In 1933 werd hij onder het pseudoniem van Dr. C. medewerker aan het dagblad *De Schelde*, waarin hij de buitenlandse politiek behandelde. Samen met *De Schelde* stapte Van Roosbroeck in 1934 over naar het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV). Van Roosbroeck tekende medeverantwoordelijk voor de pro-Duitse houding van het blad. Maar toen in 1938 Duitsland Tsjechoslavakije binnenviel, keurde hij die daad af. Toen het VNV zijn pro-Duitse koers aanhield, stichtte Van Roosbroeck in september het blad *De Week* dat behalve culturele artikels ook een strikte neutraliteitspolitiek verdedigde. Hij nam actief deel aan de werking van de Duitsch-Vlaamse Arbeidsgemeenschap (DeVlag) totdat die vereniging haar activiteiten opschortte na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Van Roosbroeck getuigde dat hij in februari 1940 door Duitse leden van de DeVlag werd verzocht de werking als voorzitter weer op te starten, iets wat hij weigerde.

Na de Duitse inval geraakte Van Roosbroeck in het vaarwater van de extreme Groot-Duitse **collaboratie**. Reeds in 1940 trad hij toe tot de **Algemeen-ss Vlaanderen**. Niettemin leverde hij nog tot einde 1941 kopij voor de VNV-krant *Volk en Staat*. Mede door zijn uitstekende Duitse contacten werd hij in oktober 1940 lid van de Nederlandsche Kultuurraad. Hij bleef actief op het culturele terrein, onder meer als medewerker aan *Westland* en als voorzitter van een commissie voor de bevordering van culturele films. Tevens bekleedde hij diverse functies in de DeVlag, onder meer als leider van het Ambt voor Opvoeders. Na september 1944 werd hij gevolmachtigde voor kunst en onderwijs in de Vlaamse Landsleiding van de DeVlag.

In 1942 werd Van Roosbroeck schepen van onderwijs van Groot-Antwerpen benoemd, een functie die hij tot september 1944 bekleedde. Ook professioneel maakte hij carrière. In 1941 werd hij na zware druk van bezetter tot docent benoemd aan de Université libre de Bruxelles, maar het universiteitsbestuur weigerde de benoeming en staakte haar activiteiten, waarna de bezetter de universiteit sloot. Aan de Rijksuniversiteit Gent geraakte Van Roosbroeck wel benoemd tot docent.

Na de oorlog werd Van Roosbroeck wegens collaboratie bij verstek ter dood veroordeeld. Hij leefde ondergedoken eerst in Antwerpen en van 1947 af in Nederland waar hij zich vestigde in Oosterhout en sedert 1954 tot zijn dood geregistreerd stond als statenloos burger. Op het einde van de jaren 1960 mocht hij het Belgische grondgebied weer betreden. Om in zijn levensonderhoud te voorzien publiceerde Van Roosbroeck na de oorlog onder tientallen pseudoniemen in diverse dag-, week- en maandbladen over historische onderwerpen en over buitenlandse politiek (onder meer als G. Blommaert, Dr. P. Blommaert, R. Roose, dr. C. van Beveren, R. van den Heuvel, R. Kievits, P.B., G.B., Jan Bartels, B. van Dingen, Dr. Paul van Blaak, K. de Jager, R. Math. Wijtens, J.R. Hermans en V.R. Hij schreef onder meer voor *Kultuurleven*, *De Standaard*, *De Goede Pers*, de *Vlaamse Toeristenbond*, *Boekengilde Brederode*.

Als historicus leverde hij belangrijk werk. Van 1936 af leidde hij de *Geschiedenis van Vlaanderen* (6 delen), hij was mederedacteur van 100 *Grote Vlamingen* (1941) en zat in de redactie van de *Nederlandsche Historiebladen* (1938-1940). Van Roosbroeck werkte ook mee aan publicaties van Pieter Geyl en Jan Romein, aan de *Katholieke Encyclopedie*, de *Bijdragen tot de Geschiedenis* en de *Rheinische Vierteljahrsblätter*. Na de oorlog leverde hij naamloze bijdragen aan *Flandria Nostra*. In 1972 maakte hij deel uit van de hoofdredactie van *Twintig Eeuwen Vlaanderen* waarvan hij de eerste drie delen over de geschiedenis van Vlaanderen voor zijn rekening nam, alsmede biografische artikels over August Borms en Leo Delfosse. Zijn historiografisch werk werd geschreven vanuit een Vlaams-nationalistisch en Groot-Nederlands perspectief. Zijn laatste boek handelde over Willem van Oranje, een herwerking van een boek waaraan hij tientallen jaren werkte.

WERKEN: *De mogelijkheid van een onderzoek naar de oorzaken van den Wereldoorlog*, 1933; – *Van Bismarck tot Poincaré*, 1936; – *De Fransche Rijnpolitiek en de Vlaamsche Zelfstandigheid*, 1937; – *De Nederlandse idee en de Benelux*, 1950; – *Brieven over Verschaeve: de herfstdroom van een balling*, 1951; – *A. Borms en een ooggetuige*, 1951.

LITERATUUR: P.J. Verstraete en K. Barrezele, 'Rob Van Roosbroeck', in *Vlaamse Portretten*, 1985, p. 109-128.

ILLUSTRATIE(S), zie: Vlaams Nationaal Zangfeest.

BRUNO DE WEVER